Sygnatura akt **XIV U 434/26**

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 21 września 2026 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XIV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:
Przewodnicząca: sędzia [redacted]
po rozpoznaniu w dniu 21 września 2026 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym
sprawy z odwołania [redacted]
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie
o wysokość emerytury
na skutek odwołania [redacted]
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie
z dnia 17 lutego 2026 r. nr [redacted]

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje [redacted]owi [redacted]emu prawo do ponownego ustalenia wysokości emerytury w wieku powszechnym bez potrącenia kwot emerytury w wieku obniżonym (art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) pobranych przez [redacted] do osiągniecia przez niego wieku uprawniającego do nabycia emerytury w wieku powszechnym;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie na rzecz [redacted] kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.

[redacted]
del. do Sądu Okręgowego w Warszawie
[redacted]

Sygn. akt XIV U 434/26

U Z A S A D N I E N I E

w y r o k u z d n i a 2 1 w r z e ś n i a 2 0 2 6 r.

Decyzją z 17 lutego 2026 r. znak [redacted] Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie po rozpoznaniu wniosku [redacted] o emeryturę z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego przyznał ubezpieczonemu emeryturę od 1 stycznia 2026 r. to jest od miesiąca, w którym został zgłoszony wniosek.

Organ rentowy ustalił wysokość świadczenia na podstawie art. 24 - 26 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1631 ze zm.; dalej: ustawa emerytalna). Przy obliczaniu emerytury [redacted]. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, pomniejszając podstawę jej obliczenia o sumę kwot pobranych przez [redacted] emerytur wcześniejszych, w wysokości przed odliczeniem zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne.

W konsekwencji organ rentowy przyjął, że podstawę obliczenia emerytury [redacted] suma zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego, pomniejszona o pełną wartość wypłaconych wcześniej świadczeń emerytalnych. Tak ustaloną podstawę podzielono przez średnie dalsze trwanie życia właściwe dla wieku ubezpieczonego przyjętego do obliczenia świadczenia.

[redacted] zaskarżył decyzję w części dotyczącej zastosowania art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. Wniósł o jej zmianę przez ustalenie wysokości emerytury [redacted] pomniejszenia podstawy obliczenia o sumę pobranych emerytur wcześniejszych oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Odwołujący zarzucił organowi rentowemu zastosowanie przepisu pozostającego w sprzeczności z art. 2 i art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wskazał, że wniosek o przyznanie wcześniejszej emerytury [redacted] 6 czerwca 2012 r., a więc zanim została ogłoszona ustawa wprowadzająca do porządku prawnego art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. Podejmując decyzję o przejściu na wcześniejszą emeryturę nie mógł przewidywać, że pobieranie tego świadczenia [redacted] w przyszłości obniżenie podstawy obliczenia emerytury [redacted].

Odwołujący powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 4 czerwca 2024 r., sygn. akt SK 140/20, którym stwierdzono niezgodność art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej z art. 67 ust. 1 w

związku z art. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim przepis ten dotyczy osób, które złożyły wniosek o przyznanie jednego ze świadczeń wymienionych w tym przepisie przed 6 czerwca 2012 r.

W ocenie odwołującego brak urzędowego ogłoszenia wskazanego wyroku nie uzasadniał dalszego stosowania wobec niego normy uznanej przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodną z ustawą zasadniczą. Zaniechanie publikacji orzeczenia przez właściwy organ państwa nie może bowiem obciążać obywatela ani prowadzić do utrzymywania skutków regulacji naruszającej konstytucyjną zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania i podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy wskazał, że art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej formalnie pozostaje elementem obowiązującego porządku prawnego, a wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 4 czerwca 2024 r., sygn. akt SK 140/20, nie został ogłoszony w Dzienniku Ustaw.

Zdaniem organu rentowego brak publikacji wyroku oznaczał, że nie doszło do utraty mocy obowiązującej zakwestionowanej regulacji. [redacted] podniósł również, że jako organ administracji publicznej jest związany przepisami ustawowymi i nie posiada kompetencji do samodzielnego pomijania normy ustawowej z powodu jej niezgodności z Konstytucją.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

[redacted] złożył 23 czerwca 2010 r. wniosek o przyznanie wcześniejszej emerytury.

Decyzją z 18 lutego 2011 r. znak [redacted] Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie przyznał mu prawo do wcześniejszej emerytury od 15 lipca 2010 r. Świadczenie to zostało przyznane na podstawie przepisów obowiązujących przed wprowadzeniem do ustawy emerytalnej art. 25 ust. 1b.

Zarówno w chwili składania przez [redacted] wniosku o wcześniejszą emeryturę, jak i w chwili nabycia prawa do tego świadczenia [redacted] przewidywały, że wypłacone kwoty wcześniejszej emerytury [redacted] odjęte od podstawy obliczenia emerytury [redacted] po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

Art. 25 ust. 1b został dodany do ustawy emerytalnej na podstawie art. 1 pkt 6 lit. b ustawy z 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012 r. poz. 637; dalej: ustawa nowelizująca). Ustawa

nowelizująca została ogłoszona 6 czerwca 2012 r., natomiast regulacja przewidująca pomniejszanie podstawy obliczenia emerytury [redacted] w życie 1 stycznia 2013 r.

Po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego [redacted] wystąpił o przyznanie emerytury na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej.

Decyzją z 17 lutego 2026 r. organ rentowy przyznał mu emeryturę powszechną od 1 stycznia 2026 r. Przy ustalaniu wysokości świadczenia [redacted] art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej i pomniejszył podstawę obliczenia emerytury o sumę pobranych wcześniej świadczeń emerytalnych.

Okoliczności dotyczące daty złożenia wniosku o wcześniejszą emeryturę, daty przyznania tego świadczenia, daty złożenia wniosku o emeryturę powszechną oraz sposobu jej obliczenia nie były między stronami sporne.

Bezsporne pozostawało również, że wniosek o wcześniejszą emeryturę [redacted] złożył przed 6 czerwca 2012 r., a więc przed ogłoszeniem ustawy nowelizującej, która wprowadziła mechanizm pomniejszania podstawy obliczenia emerytury [redacted].

Spór dotyczył wyłącznie oceny prawnej czy w decyzji wydanej 17 lutego 2026 r. organ rentowy mógł zastosować wobec odwołującego art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, mimo że sytuacja osób, które złożyły wniosek o wcześniejszą emeryturę przed 6 czerwca 2012 r. została objęta wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 4 czerwca 2024 r., sygn. akt SK 140/20.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy [redacted] rentowych, w szczególności wniosku o wcześniejszą emeryturę, decyzji z 18 lutego 2011 r., wniosku o emeryturę powszechną, decyzji z 17 lutego 2026 r. oraz dokumentów zawierających obliczenie wysokości świadczenia.

Dokumenty te nie były kwestionowane przez strony pod względem ich autentyczności ani treści. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności. Ponieważ okoliczności faktyczne pozostawały bezsporne, przeprowadzanie dalszego postępowania dowodowego było zbędne, a rozstrzygnięcie sprawy [redacted] wykładni przepisów prawa emerytalnego w świetle norm i zasad konstytucyjnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie miał wyłącznie charakter prawny. Między stronami nie było sporu co do okoliczności faktycznych, w szczególności daty złożenia przez odwołującego wniosku o wcześniejszą emeryturę, daty nabycia prawa do tego świadczenia, daty złożenia wniosku o emeryturę powszechną ani sposobu obliczenia świadczenia [redacted] rentowy. Bezsporne było również, że

przy ustalaniu wysokości emerytury [redacted] Zakład Ubezpieczeń Społecznych zastosował art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej i pomniejszył podstawę obliczenia emerytury o sumę pobranych wcześniej emerytur.

Istota sporu sprowadzała się zatem wyłącznie do odpowiedzi na pytanie, czy po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 4 czerwca 2024 r., sygn. akt SK 140/20, organ rentowy był uprawniony do zastosowania wobec odwołującego art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, skoro odwołujący wystąpił z wnioskiem o wcześniejszą emeryturę przed dniem 6 czerwca 2012 r.

Ustawą z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012 r. poz. 637) ogłoszoną w Dzienniku Ustaw w dniu 6 czerwca 2012 r. ustawodawca dodał do art. 25 ustawy emerytalnej ust. 1b. Przepis ten wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

Od tego momentu podstawę obliczenia emerytury [redacted] pobierających wcześniej emerytury [redacted] w art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej należało pomniejszać o sumę pobranych świadczeń w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Rozwiązanie to odpowiada konstrukcji systemu zdefiniowanej składki, zgodnie z którą wysokość świadczenia [redacted] od wysokości zgromadzonego kapitału emerytalnego. Sam mechanizm pomniejszenia podstawy obliczenia emerytury [redacted] zakwestionowany przez Trybunał Konstytucyjny jako taki. Trybunał zakwestionował natomiast sposób jego zastosowania wobec osób, które podjęły nieodwracalną decyzję o przejściu na wcześniejszą emeryturę w czasie, gdy taki mechanizm w ogóle nie istniał.

Wyrokiem z dnia 4 czerwca 2024 r., sygn. akt SK 140/20 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej w zakresie, w jakim dotyczy osób, które złożyły wniosek o przyznanie świadczeń wymienionych w tym przepisie przed dniem 6 czerwca 2012 r., jest niezgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Trybunał jednoznacznie wskazał, że osoby te podejmowały decyzję o przejściu na wcześniejszą emeryturę w stanie prawnym, który nie przewidywał jakichkolwiek negatywnych konsekwencji dla przyszłej emerytury [redacted]. W chwili składania wniosku nie mogły przewidzieć, iż wiele lat później ustawodawca obniży podstawę obliczenia ich emerytury [redacted] wszystkich wcześniej pobranych świadczeń.

W uzasadnieniu wyroku Trybunał podkreślił, że ustawodawca naruszył wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadę ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Obywatel, podejmując decyzję na podstawie obowiązujących przepisów, powinien móc racjonalnie ocenić skutki swoich działań. Nie może natomiast ponosić negatywnych konsekwencji zmian prawa, których nie był w stanie przewidzieć ani którym nie mógł zapobiec.

Stanowisko to pozostaje pełną kontynuacją wcześniejszego wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r., sygn. akt P 20/16 dotyczącego kobiet urodzonych w 1953 r. Już w tamtym orzeczeniu Trybunał wskazał, że retroaktywne pogorszenie sytuacji osób pobierających wcześniejsze emerytury [redacted] zasady demokratycznego państwa prawnego.

W wyroku SK 140/20 Trybunał rozszerzył tę argumentację na wszystkie osoby, które złożyły wniosek o wcześniejszą emeryturę przed dniem ogłoszenia ustawy nowelizującej z 11 maja 2012 r., a więc przed 6 czerwca 2012 r.

Odwołujący należy do tej grupy. Wniosek o wcześniejszą emeryturę złożył już 23 czerwca 2010 r., a więc blisko dwa lata przed ogłoszeniem ustawy nowelizującej. W chwili podejmowania decyzji nie istniała żadna norma prawna pozwalająca przewidzieć późniejsze pomniejszenie podstawy obliczenia emerytury [redacted]. Nie można zatem uznać, aby odwołujący świadomie zaakceptował ryzyko obniżenia swojej przyszłej emerytury. Przeciwnie, podejmował decyzję w zaufaniu do obowiązującego prawa, które gwarantowało odmienne zasady ustalania świadczenia.

W konsekwencji zastosowanie wobec niego art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej prowadzi do naruszenia art. 2 oraz art. 67 ust. 1 Konstytucji RP, zgodnie z oceną wyrażoną przez Trybunał Konstytucyjny.

Nie zasługiwało na uwzględnienie stanowisko organu rentowego, że do czasu opublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 czerwca 2024 r., sygn. akt SK 140/20 w Dzienniku Ustaw pozostaje on zobowiązany do stosowania art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. Punktem wyjścia jest art. 8 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym Konstytucja jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej, natomiast stosownie do art. 8 ust. 2 jej przepisy stosuje się bezpośrednio, chyba że Konstytucja stanowi inaczej.

Jednocześnie art. 178 ust. 1 Konstytucji stanowi, że sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu podlegają Konstytucji oraz ustawom. Oznacza to, że sąd nie może abstrahować od norm konstytucyjnych przy dokonywaniu wykładni przepisów ustawowych, a w sytuacji oczywistej sprzeczności pomiędzy ustawą a Konstytucją obowiązany jest zapewnić pierwszeństwo normom konstytucyjnym. Nie oznacza to przejęcia kompetencji Trybunału Konstytucyjnego do abstrakcyjnej kontroli konstytucyjności prawa. Sąd powszechny nie eliminuje przepisu z systemu prawa, lecz dokonuje incydentalnej kontroli konstytucyjności w konkretnej sprawie, odmawiając zastosowania

przepisu ustawowego w zakresie, w jakim jego zastosowanie prowadziłoby do rozstrzygnięcia sprzecznego z Konstytucją.

Dopuszczalność takiej rozproszonej kontroli konstytucyjności została wielokrotnie potwierdzona w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W uchwale z dnia 17 listopada 2022 r., III PZP 2/21 Sąd Najwyższy wyraźnie wskazał, że sąd powszechny może odmówić zastosowania przepisu ustawy, jeżeli jego niezgodność z Konstytucją ma charakter oczywisty i wynika z jednoznacznego standardu konstytucyjnego. Stanowisko to zostało następnie rozwinięte między innymi w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2023 r., II PSPKP 37/22, a także w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2025 r., III USKP 16/24. Analogiczne stanowisko zajmowane było już wcześniej w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego, między innymi w uchwale z dnia 4 lipca 2001 r., III ZP 12/01, wyroku z dnia 20 sierpnia 2001 r., III RN 189/00, wyroku z dnia 8 sierpnia 2017 r., I UK 325/16, a także w wyroku z dnia 4 lipca 2018 r., I PK 163/17.

W szczególności w wyroku z dnia 4 lipca 2018 r., I PK 163/17 Sąd Najwyższy szczegółowo wyjaśnił skutki nieopublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Wskazał, że z chwilą publicznego ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego upada domniemanie konstytucyjności przepisu będącego przedmiotem kontroli. Odroczenie publikacji albo brak publikacji orzeczenia wpływa jedynie na jego skutek derogacyjny. Nie pozbawia sądów obowiązku uwzględnienia skutku tego wyroku przy rozpoznawaniu indywidualnych spraw. Sąd Najwyższy odwołał się przy tym do utrwalonego orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, w szczególności do wyroku z dnia 13 marca 2007 r., K 8/07, wyroku z dnia 5 września 2007 r., P 21/06, postanowienia z dnia 8 października 2007 r., P 45/07, a także wyroków z dnia 9 marca 2016 r., K 47/15, z dnia 6 kwietnia 2016 r., P 2/14 oraz SK 67/13.

W orzeczeniach tych konsekwentnie wskazywano, że utrzymywanie domniemania konstytucyjności przepisu, którego niezgodność z Konstytucją została już stwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny, prowadziłoby do dalszego naruszania praw obywateli oraz zasady demokratycznego państwa prawnego.

Nie można zaakceptować sytuacji, w której obywatel ponosiłby negatywne konsekwencje zaniechania organów państwa polegającego na nieopublikowaniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego, mimo że sam Trybunał ostatecznie i jednoznacznie stwierdził już niezgodność określonego zakresu stosowania przepisu z Konstytucją.

Przyjęcie odmiennego poglądu prowadziłoby do naruszenia art. 2 Konstytucji RP wyrażającego zasadę demokratycznego państwa prawnego, art. 45 ust. 1 Konstytucji gwarantującego prawo do sądu oraz art. 67 ust. 1 Konstytucji zapewniającego prawo do zabezpieczenia społecznego.

Nie bez znaczenia pozostaje również okoliczność, że zaskarżona decyzja została wydana już po ogłoszeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 czerwca 2024 r.

[redacted] należy do kategorii osób wskazanych w sentencji wyroku SK 140/20. Wniosek o wcześniejszą emeryturę złożył przed dniem 6 czerwca 2012 r., a zatem znajduje się dokładnie w kręgu podmiotów, wobec których Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej z art. 2 oraz art. 67 ust. 1 Konstytucji RP.

W tych okolicznościach dalsze stosowanie wobec odwołującego zakwestionowanego mechanizmu pomniejszenia podstawy obliczenia emerytury [redacted] do pogodzenia z obowiązkiem bezpośredniego stosowania Konstytucji przez sąd powszechny oraz zapewnienia jednostce skutecznej ochrony jej praw konstytucyjnych.

Przedstawiona wyżej wykładnia znajduje ponadto pełne potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego dotyczącym wykładni art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r., sygn. akt P 20/16, którego argumentacja została następnie w zasadniczym zakresie powtórzona w wyroku z dnia 4 czerwca 2024 r., sygn. akt SK 140/20.

W szczególności Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 28 listopada 2019 r., III UZP 5/19 oraz w wyroku z dnia 6 maja 2021 r., III USKP 52/21 przyjął, że art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej nie może być stosowany wobec osób, które podejmowały decyzję o przejściu na wcześniejszą emeryturę w stanie prawnym nieprzewidującym pomniejszenia podstawy obliczenia emerytury [redacted]. W orzeczeniach tych podkreślono, że istotą naruszenia konstytucyjnego nie jest sam mechanizm pomniejszenia świadczenia, lecz sposób jego retroaktywnego zastosowania wobec osób, które nie miały możliwości przewidzenia skutków swojej decyzji.

Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że ustawodawca, wprowadzając art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, nie ustanowił przepisów przejściowych pozwalających osobom pobierającym wcześniejsze emerytury na świadome podjęcie decyzji co do dalszego korzystania z tego świadczenia. Tym samym osoby te zostały pozbawione możliwości ochrony swoich uzasadnionych oczekiwań wynikających z obowiązującego wcześniej stanu prawnego.

Odwołujący podjął decyzję o przejściu na wcześniejszą emeryturę w czerwcu 2010 r., a więc w czasie, gdy przepisy prawa nie przewidywały jakiegokolwiek pomniejszenia przyszłej emerytury [redacted]. Nie miał zatem możliwości oceny ekonomicznych skutków swojej decyzji ani podjęcia racjonalnego wyboru pomiędzy wcześniejszym a późniejszym przejściem na emeryturę. W tej sytuacji zastosowanie wobec niego mechanizmu określonego w art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej prowadziłoby do naruszenia zasady ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wywodzonej z art. 2 Konstytucji RP.

Jednocześnie Sąd dostrzega, że zarówno Trybunał Konstytucyjny, jak i Sąd Najwyższy konsekwentnie podkreślają, iż sam mechanizm pomniejszenia podstawy obliczenia emerytury [redacted] systemu emerytalnego opartego na zdefiniowanej składce i co do zasady nie jest rozwiązaniem niekonstytucyjnym. Niekonstytucyjność dotyczy wyłącznie jego zastosowania wobec osób, które w chwili podejmowania decyzji o przejściu na wcześniejszą emeryturę nie mogły przewidzieć, że pobieranie tego świadczenia [redacted] obniżeniem przyszłej emerytury [redacted].

Sąd nie podziela prezentowanego w części orzecznictwa poglądu, zgodnie z którym pomniejszeniu powinny podlegać świadczenia [redacted] po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego do dnia złożenia wniosku o emeryturę powszechną. Takie ograniczenie zakresu zastosowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego nie wynika ani z sentencji wyroku SK 140/20, ani z jego uzasadnienia.

Trybunał Konstytucyjny uznał bowiem za niezgodne z Konstytucją zastosowanie art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej wobec całej kategorii osób, które złożyły wniosek o wcześniejszą emeryturę przed dniem 6 czerwca 2012 r., nie różnicując sytuacji tych osób w zależności od okresu pobierania wcześniejszego świadczenia.

W niniejszej sprawie brak jest podstaw do częściowego stosowania art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej poprzez pomniejszenie podstawy obliczenia emerytury [redacted] o świadczenia [redacted] po osiągnięciu przez odwołującego powszechnego wieku emerytalnego. Skoro bowiem zastosowanie tego przepisu wobec odwołującego pozostaje sprzeczne z art. 2 oraz art. 67 ust. 1 Konstytucji RP, to nie może on stanowić podstawy ustalenia wysokości jego emerytury w jakimkolwiek zakresie. Prowadzi to do wniosku, że wysokość emerytury [redacted] powinna zostać ustalona z pominięciem mechanizmu przewidzianego w art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, a więc bez pomniejszania podstawy jej obliczenia o sumę pobranych wcześniej emerytur.

Mając na uwadze całokształt zgromadzonego materiału dowodowego oraz przedstawione wyżej rozważania prawne, Sąd uznał, że zaskarżona decyzja narusza prawo materialne przez niewłaściwe zastosowanie art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej.

Wprowadzenie art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej nastąpiło dopiero ustawą z dnia 11 maja 2012 r., ogłoszoną w Dzienniku Ustaw w dniu 6 czerwca 2012 r., natomiast przepis ten wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2013 r. W chwili podejmowania przez odwołującego decyzji o skorzystaniu z wcześniejszej emerytury [redacted] jakichkolwiek podstaw do przewidywania, że ustawodawca w przyszłości wprowadzi rozwiązanie powodujące obniżenie emerytury [redacted] pomniejszenie podstawy jej obliczenia o kwoty pobranych wcześniej świadczeń.

Zastosowanie wobec odwołującego art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej pozostaje zatem w oczywistej sprzeczności z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz zasadą ochrony uzasadnionych oczekiwań jednostki, wyrażonymi w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także z prawem do zabezpieczenia społecznego wynikającym z art. 67 ust. 1 Konstytucji RP.

Sąd miał również na uwadze, że zaskarżona decyzja została wydana już po ogłoszeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 czerwca 2024 r. Organ rentowy znał zatem treść tego orzeczenia oraz kategorię osób objętych jego zakresem podmiotowym. Okoliczność, że wyrok nie został opublikowany w Dzienniku Ustaw, nie mogła prowadzić do dalszego stosowania wobec odwołującego przepisu, którego niezgodność z Konstytucją została już jednoznacznie stwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny.

Uwzględniając zasadę bezpośredniego stosowania Konstytucji, obowiązek zapewnienia skutecznej ochrony praw jednostki oraz utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące rozproszonej kontroli konstytucyjności, Sąd odmówił zastosowania art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej w niniejszej sprawie.

Konsekwencją powyższego było uznanie, że wysokość emerytury [redacted] powinna zostać ustalona bez pomniejszenia podstawy jej obliczenia o sumę pobranych emerytur wcześniejszych.

Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w sposób określony w punkcie I wyroku na podstawie art. 477^{14} § 2 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie II wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Odwołanie zostało uwzględnione w całości, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako strona przegrywająca obowiązany jest zwrócić odwołującemu poniesione koszty niezbędne do celowego dochodzenia jego praw.

Na koszty te złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego adwokatem w kwocie 360 zł, ustalone na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1964), wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono do dnia zapłaty, zgodnie z art. 98 § 11 k.p.c.

Z tych wszystkich względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

[redacted]
del. do Sądu Okręgowego w Warszawie

[redacted]

z/

1) odpis wyroku z uzasadnieniem proszę doręczyć pełn.odwołującego przez PI; doł. Epo.

[redacted]

del. do Sądu Okręgowego w Warszawie

[redacted]